Taksationskommissionen for Sjælland m.v.

Kendelse

Den 13. juni 2022

Sagsnr. 2021-023317

Sagens parter:

Ejere: Lodsejer 1 og Lodsejer 2

matr.nr. 1 Tørslev By, Gerlev

Beliggende: Adresse 1

3630 Jægerspris

Lb.nr. 129

Mod

Anlægsmyndigheden: Vejdirektoratet

Taksationskommissionen stadfæster ekspropriationskommissionens afgørelse

---

Indledende oplysninger

Sagen vedrører erstatning for nærføringsgener mm. i forbindelse med anlæg af ny Fjordforbindelse ved Frederikssund.

Mandag den 13. juni 2022 kl. 10:40 samledes Taksationskommissionen for Sjælland m.v. på Adresse 1 , 3630 Jægerspris.

Til stede ved taksationskommissionens behandling af sagen var formanden, adjunkt, dr.jur. Rasmus Grønved Nielsen og de af Transportministeriet udpegede kommissionsmedlemmer vurderingsinspektør Preben Thorvig og cand.jur. Susanne Nielsen samt det kommunalt udpegede kommissionsmedlem landinspektør Erling Rørdam.

Som bistand for taksationskommissionen mødte ledende landinspektør Dorte Ellegaard.

På dagen mødte ejerne.

Anlægsmyndigheden gav møde ved specialkonsulent Michael Larsen.

Kommissionen foretog besigtigelse og parterne fremførte efterfølgende deres synspunkter.

Protokollen blev ført af juridisk sekretær, fuldmægtig cand.jur. Susanne Midtgaard Lykke.

Sagens oplysninger

Ejendommen er en beboelsesejendom beliggende vest for Fjorden og nord for den nye Fjordforbindelse (Vejen). Ejendommen er beliggende i et område udlagt til bolig og erhverv med et areal på 1.733 m^2 og er ved den offentlige vurdering pr. 1 oktober 2020 vurderet til en kontant ejendomsværdi på 1.550.000 kr., heraf grundværdi 590.900 kr.

Ejendommen har ikke været berørt af ekspropriationerne til anlægget.

Der er i sagen bl.a. fremlagt følgende materiale:

- Klage af 4. oktober 2020 fra lodsejerne
- Kendelse 20. september 2020 - Udskrift af forhandlingsprotokollens 69. hæfte.
- Mail af 23. november 2020: klage fra ejere vedrørende støjgener
- Brev af 15. januar 2021 fra kommissariatet til ejerne
- Mail af 24. januar 2021 med ejers bemærkninger
- Støjrapport fra april 2021

Ekspropriationskommissionens afgørelse af 20. september 2021
Kommissionens opgave i denne sag er at bedømme, hvorvidt der foreligger sådanne nærføringsgener fra Vejen , at der er grundlag for at yde erstatning for ejendomsværdiforringelse. Dette spørgsmål skal vurderes på baggrund af naboretlige regler.
Efter praksis har ejerne krav på erstatning, hvis ulemperne fra anlægget overstiger, hvad der med rimelighed må påregnes som led i den almindelige samfundsudvikling på trafikområdet det pågældende sted. Ved bedømmelsen af om denne grænse (tålegrænsen) er overskredet, foretages der en konkret vurdering af, hvordan anlægget påvirker ejendommen. I bedømmelsen indgår bl.a. synligheden af anlægget, støjgenerne på ejendommen, bygningernes afstand til anlægget samt områdets og ejendommens karakter. I det omfang ulemperne fra anlægget overstiger tålegrænsen, skal der ydes erstatning for den del af værdiforringelsen af ejendommen, som skyldes overskridelsen af tålegrænsen.
Det følger af praksis, at der ved bedømmelsen af om den naboretlige tålegrænse er overskredet, ikke er afgørende, om der er eksproprieret areal fra ejendommen eller ej.
Afstanden fra boligbygningen på ejendommen til Fjordforbindelsen er ca. 109 meter. Vejanlægget ligger ud for ejendommen i afgravning og kan ikke ses fra boligen, da der på naboejendommen mellem ejendommen og vejanlægget ligger en større landbrugsbygning.
Den af Vejdirektoratet fremlagte støjrapport viser, at facadestøjsberegningen og støjudbredelsen på de udendørs opholdsarealer overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænse i boligområder på L_{den} 58 dB.
Det højeste facadestøjniveau på den sydlige facade af boligens 1. sal er beregnet til L_{den} 50 dB (fritfeltsværdi), mens den i stueplan er beregnet til 49 dB. Støjniveauet på

terrassen er beregnet til L_{den} 50 dB. Kommissionen har noteret sig, at der er en usikkerhed på de beregnede værdier af som skønnes til omkring 2 dB.

I forhold til de anvendte trafiktal finder Kommissionen at måtte lægge til grund, at de af Vejdirektoratet fremlagte støjberegninger er foretaget i overensstemmelse med gældende regler og praksis. Kommissionen skal i den forbindelse henvise til, at Højesteret i sagen U 2005.1551H har afsagt dom, hvorefter bedømmelsen af støjgener skal ske ved anvendelse af Nord2000 modellen, der beregner den gennemsnitlige støjbelastning.
Flere lodsejere særligt i sommerhusområdet på Tørslev Hage har gjort gældende, at de trafiktal, der ligger til grund for støjberegningerne, ikke giver et retvisende billede af støjbelastningen på deres ejendomme og dermed værditabet på ejendommene. Ud over at ejerne henviser til, at corona-pandemien har betydet mindre trafik på vejnettet generelt, herunder Vejen *, henviser ejerne til, at trafikken på* Vejen *efter åbningen af anlægget har været kunstig lav som følge af, at der er tale om en betalingsvej. Der henvises i den forbindelse til, at afskaffelsen af brugerbetalingen i 2022 vil betyde, at trafikken stiger betydeligt. Der henvises endvidere til, at en beslutning om at færdiggøre Frederikssundmotorvejen helt til Frederikssund ligeledes vil bidrage til en stigning i trafikken, som vil øge støjbelastningen i området.*
Kommissionen er bekendt med, at der den 28. juni 2021 er indgået en politisk aftale mellem samtlige partier i Folketinget om Infrastrukturplan 2035. Af aftalen fremgår bl.a., at parterne bag aftalen er enige om med virkning fra 2022, efter vedtagelsen af den nødvendige lovgivning, at afskaffe brugerbetalingen på Broen *.*
Af aftalen fremgår endvidere, at anlæg af Frederikssundmotorvejens 3. etape fra Tværvej til Frederikssund igangsættes i 2026.
Kommissionen finder det sandsynligt, at ovennævnte tiltag på sigt, i kombination med den generelle trafikudvikling, vil øge trafikken på Vejen *, og dermed støjen fra vejanlægget, men kommissionen mener ikke at have grundlag for på nuværende tidspunkt mere præcist at estimere den fremtidige trafikmængde eller de støjmæssige konsekvenser heraf og dermed inddrage disse forhold ved bedømmelsen af sagen.*
Kommissionen har i den forbindelse noteret sig, at Taksationskommissionen for Nord- og Midtjylland i en kendelse af 8. februar 2021 (Sagsnr. TS81201-00164), der angik genoptagelse af en tidligere afgjort sag om erstatning for nærføringsgener fra motorvejen Funder-Hårup, har udtalt følgende:
"Taksationskommissionen finder, at den erstatning, som ekspropriations- og taksationskommissionerne i henhold til ekspropriationsprocesloven har kompetence til at fastsætte til naboer til vejanlæg, skal dække tab, der påføres ejeren af ejendommen ved motorvejens ibrugtagning eller inden for et år fra dette tidspunkt. Da en trafikmåling foretaget den dag, hvor motorvejen åbner, næppe er retvisende for de gener, som ibrugtagningen medfører, og dermed for tabet, er det med rette, at der ved beregningen benyttes tal fra et tidspunkt op til ca. et år efter åbningen. Dette harmonerer med 1 årsfristen i ekspropriationsproceslovens § 21, hvorefter der forudsætningsvist kan tages hensyn til udviklingen i op til et år efter, at et anlæg er fuldendt.

Kommissionen finder omvendt, at den ikke kan tage stilling til støjgener, der skyldes trafikudviklingen mere end et år efter, at anlægget er taget i brug, i hvert fald ikke,

hvis der ikke påvises deciderede fejl i beregningerne af støjpåvirkningen på en ejendom. Det bemærkes, at et fejlskøn, dvs. et skøn, der viser sig at være forkert, men som er forsvarligt udøvet, ikke er at anse for en fejl, der kan begrunde genoptagelse."

Ekspropriationskommissionen har i øvrigt noteret sig, at Vejdirektoratet i forbindelse med andre sager har oplyst, at en fordobling af trafikken vil medføre en stigning i støjniveauet på ca. 3 dB. Denne oplysning kan sammenholdes med, at det højeste facadestøjniveau på boligen ved denne ejendom er beregnet til L_{den} 50 dB, og at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænse i boligområder er L_{den} 58dB.

Kommissionen har endvidere noteret sig, at støj fra motorcykler, jf. det af Vejdirektoratet på mødet den 20. august 2021 oplyste, ikke forrykker resultatet af støjberegningerne. Kommissionen anerkender dog, at støjen fra motorcykler opfattes generende.

Kommissionen finder på baggrund af Vejdirektoratets oplysninger om trafikken i observationsperioden ikke, at corona-pandemien kan tillægges betydning ved bedømmelsen af sagen.

Efter en samlet bedømmelse er det kommissionens opfattelse, at nærhedsgenerne fra anlægget i forhold til denne ejendom ikke overstiger grænsen for, hvad man må tåle på et sted som dette. Kommissionen finder derfor ikke, at ejerne har krav på erstatning for ejendomsværdiforringelse.

<u>Sagen afgøres herefter således</u>
Der ydes ikke ejerne erstatning for værdiforringelse af ejendommen som følge af nærføringsgener fra anlægget.

Denne afgørelse er truffet i henhold til § 17, jf. § 20 og § 21 i ekspropriationsprocesloven (lovbekendtgørelse nr. 1161 af 20. november 2008 med senere ændringer). I det retlige grundlag for afgørelsen indgår grundlovens 73, stk. 1, 3 pkt.
Således passeret.

Henrik Hansen

/Kristian Pless"

Parternes påstande og synspunkter

<u>Ejerne</u> påstod ekspropriationskommissionens afgørelse ændret og fremførte til støtte for påstanden bl.a., at ifølge WHO's anvisninger for støj, så er mere en 53 dB sundhedsskadeligt. Ejerne finder det herefter mærkværdigt, at Miljøministeriet ikke anerkender WHO's rapporter.

Ejerne gjorde gældende, at trafikken er på broen er øget med 4 gange de sidste to år, og at det er umuligt, at have vinduerne åbne om morgenen og sidst på eftermiddagen, hvor der er myldretid. Ejerne gjorde gældende, at de foreliggende støjberegninger slet ikke giver et retvisende billede af, hvordan beboerne omkring broen oplever støjen og er påvirket af denne. Ejerne forklarede, at de er særligt plaget af støj fra

motorcykler i weekenden og lastbiler i de tidlige morgentimer. Ejerne gjorde gældende, at de konstant kan høre en summen af dækstøj fra broen, og at støjen er meget markant på netop deres ejendom.

Ejerne anførte, at det er misvisende når støjberegningerne udjævner støjen over et helt år, og at man i stedet bør måle på de konkrete tidspunkter, hvor støjen er kraftigst.

Anlægsmyndighedens repræsentant påstod ekspropriationskommissionens afgørelse stadfæstet.

Repræsentanten anførte til støtte for påstanden, at det er sædvanlig retspraksis, at der benyttes trafiktal til beregninger af støjgener for en periode op til ca. et år efter åbningen af et anlæg.

Repræsentanten gjorde gældende, at støjniveauet på hele ejendommen overholder Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for vejstøj i boligområder på L_{den} 58 dB, der også lægges til grund for vurdering af støjulemper ved eksisterende boliger langs eksisterende og nye veje. Repræsentanten anførte hertil, at det for ejendommen udarbejdede støjkortet viser, at støjniveauet på ejendommen er 50 dB (fladeberegning, hvori indgår refleksioner fra boligens egne facader).

Anlægsmyndighedens repræsentant anerkendte, at selvom Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi ikke er overskredet, så betyder det ikke, at trafikstøjen ikke kan opleves som generende. Desuden at der kan være særlige lydforhold som medvirker til, at støjen opfattes særligt generende. Det kan f.eks. være en pludselig ændring af støj fra motorcykler eller dilatationsfuger. Sådanne særlige lydforhold håndteres ikke i det beregnede støjniveau, da det beregnede støjniveau angiver en årsmiddelværdi.

Repræsentant forklarede, at han ikke er uenig i, at der er markant forskel på støjniveauet før og efter broens etablering, men at han ikke finder, at tålegrænsen er overskredet.

Taksationskommissionens begrundelse og afgørelse

Taksationskommissionen skal i denne sag tage stilling til, om der foreligger nærføringsgener fra fjordforbindelsen i et omfang, der giver ejerne krav på erstatning for ejendomsforringelse. Taksationskommissionen har kompetence til at vurdere et sådant naboretligt krav efter § 19, jf. § 20, i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom (ekspropriationsprocesloven) jf. lovbekendtgørelse nr. 1161 af 20. november 2008 (med senere ændringer).

Spørgsmålet er, om ulemperne fra fjordforbindelsen, navnlig støjgenerne, overstiger, hvad ejerne med rimelighed må påregne som led i den almindelige samfundsudvikling det pågældende sted (den naboretlige tålegrænse). Hvis det er tilfældet, har ejerne krav på erstatning efter naboretlige grundsætninger. Spørgsmålet afhænger af en konkret vurdering af navnlig nærføringsgenernes karakter og omfang, områdets karakter samt ejendommens beliggenhed og karakter.

Med hensyn til støjgener ved vejanlæg følger det af fast praksis, herunder Højesterets dom af 14. februar 2005 i sag 331/2003 (trykt i Ugeskrift for Retsvæsen, 2005, s. 1551), at beregningen heraf skal foretages ved brug af Nord2000-modellen og sammenholdes med relevante grænseværdier for vejstøj. I denne sag må der tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdi for vejstøj i boligområder på L_{den} 58 dB. Taksationskommissionen har forståelse for de indvendinger, som ejerne har rejst mod både modellens udformning og fastlæggelsen af den vejledende støjgrænse, men på det foreliggende grundlag må disse lægges til grund for kommissionens afgørelse. Afvigelser fra den faste praksis må forudsætte enten en ny vejledning fra Miljøstyrelsen eller ændret retspraksis.

Det højeste facadestøjniveau på den sydlige facade af boligens 1. sal er beregnet til L_{den} 50 dB, mens den i stueplan er beregnet til 49 dB. Støjniveauet på terrassen er beregnet til L_{den} 50 dB. Det er taksationskommissionen opfattelse, at disse gener på det foreliggende grundlag ikke overstiger den naboretlige tålegrænse, og at ejerne derfor ikke har krav på erstatning for ejendommens eventuelle værdiforringelse.

Beregningen er foretaget ét år efter vejanlæggets ibrugtagen. Taksationskommissionen finder det sandsynliggjort, at støjniveaet sidenhen er steget som følge af bl.a. fjernelse af brugerbetaling. Det falder imidlertid uden for taksationskommissionens kompetence at tage hensyn hertil i den foreliggende sag. Det er kommissionens primære opgave at tage stilling til erstatning som følge af ekspropriationsindgreb. Ejerne er ikke blevet udsat for et sådant indgreb. Grundlaget for ejernes krav er som nævnt ekspropriationsproceslovens § 20, hvis 1. pkt. lyder: *"Rejses der krav om erstatning i anledning af et ekspropriationsanlæg af nogen, der ikke er omfattet af ekspropriationen, kan spørgsmålet efter den pågældendes begæring påkendes af vedkommende ekspropriationskommission, hvis den anser sagen for egnet til behandling for kommissionen."* Taksationskommissionen finder, at bestemmelsen forudsætter en vis tidsmæssig tilknytning til selve ekspropriationsanlægget, og at grænsen herfor naturligt sættes ved ét år, der ifølge ekspropriationsproceslovens § 21 er fristen for at indbringe kravet for ekspropriationskommissionen.

Et eventuelt naboretligt krav i anledning af et vejanlæg baseret på forhold, som er indtruffet senere end ét år efter anlæggets ibrugtagen, må forfølges ved sagsanlæg ved domstolene.

På ovenstående grundlag stadfæstes ekspropriationskommissionens kendelse.

Rasmus Grønved Nielsen

Preben Thorvig Erling Rørdam Susanne Nielsen

Klagevejledning

Den af taksationskommissionen afsagte kendelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Er en part utilfreds med taksationskommissionens ansættelse af erstatning, kan sagen mod modparten indbringes for de almindelige domstole. Opmærksomheden henledes på, at sag om erstatning ifølge § 26, stk. 1, 2. pkt., i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, jf. lovbekendtgørelse nr. 1161 af 20. november 2008 (med senere ændringer), skal indbringes for domstolene inden 6 måneder efter, at taksationskommissionens kendelse er afsendt.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Viborg, den 16. august 2022

Susanne Midtgaard Lykke

Fuldmægtig, Cand.jur.

